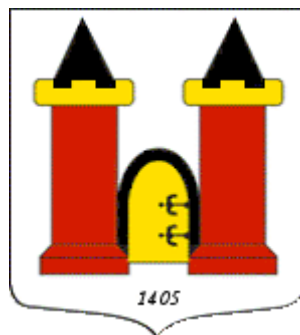

Załącznik do Uchwały Nr X / 70 /11 Rady Miejskiej w Przedborzu z dnia 5 sierpnia 2011 roku
w sprawie przyjęcia raportu z realizacji Gminnego Programu Ochrony Środowiska wraz ze sprawozdaniem z
Gminnego Planu Gospodarki Odpadami 2009-2010

Urząd Miejski w Przedborzu
ul. Mostowa 29, 97-570 Przedbórz
tel. (044) 781 22 61-65, fax. 781 21 80
e-mail: umprzedborz@pro.onet.pl

***RAPORT
Z REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
WRAZ
ZE SPRAWOZDANIEM
Z GMINNEGO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
2009 - 2010***

Przedbórz, maj - czerwiec 2011 r.

SPIS TREŚCI

1. Cel wykonania opracowania	3
2. Podstawa prawna wykonania raportu z <i>GPOŚ</i> i sprawozdania z <i>GPGO</i>	3
3. Ogólna charakterystyka gminy Przedbórz	4
3.1. Położenie gminy.....	4
3.2. Charakterystyka demograficzna.....	6
3.3. Struktura gospodarcza gminy.....	6
3.4. Warunki klimatyczne, glebowe, geologiczne i hydrologiczne.....	8
4. Jakość środowiska w gminie.....	9
4.1. Ochrona powietrza.....	9
4.2. Gospodarka wodno-ściekowa i ochrona wód.....	11
4.3. Hałas.....	12
4.4. Ochrona przed działaniem pola elektromagnetycznego.....	14
4.5. Ochrona przyrody.....	15
4.5.1. Rezerваты przyrody.....	15
4.5.2. Przedborski Park Krajobrazowy.....	17
4.5.3. Obszary chronionego krajobrazu.....	18
4.5.4. Indywidualne formy ochrony przyrody.....	19
4.5.4.1. Pomniki przyrody.....	19
4.5.4.2. Użytki ekologiczne.....	21
4.5.4.3. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.....	21
4.5.5. Obszary Natura 2000.....	21
5. Ocena wdrożenia i realizacji <i>GPOŚ</i> (zadania priorytetowe i pozostałe).....	22
6. Opis istniejącego systemu gospodarki na terenie gminy Przedbórz.....	28
6.1. Podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.....	28
7. Zmiany stanu gospodarki odpadami komunalnymi latami 2009 – 2010	28
7.1. Ilość gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych objętych zbiórką odpadów komunalnych (2009 – 2010)	28
7.2. Ilość zebranych odpadów komunalnych wyłączeniem selektywnej zbiórki odpadów.....	29
7.3. Ilości i rodzaje odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów.....	29
7.4. Odpady powstające w wyniku funkcjonowania oczyszczalni ścieków.....	31
8. Ocena systemu monitoringu, zestawienie wskaźników realizacji <i>GPOŚ</i> i <i>GPGO</i>	31
PODSUMOWANIE.....	37
ANEKS.....	38
ZAŁĄCZNIKI.....	40

1. Cel wykonania opracowania

Podstawowym celem opracowania jest analiza obecnego stanu środowiska w gminie Przedbórz, wskazanie stopnia realizacji zadań priorytetowych, określonych w **Gminnym Programie Ochrony Środowiska (GPOŚ)** i opis innych działań zrealizowanych lub realizowanych przez Gminę Przedbórz a służących ochronie środowiska oraz określenie stopnia realizacji zadań (cele krótkookresowe i długookresowe) zawartych w **Gminnym Planie Gospodarki Odpadami (GPGO)**, **aktach prawnych prawa polskiego** oraz planach gospodarki odpadami i programach ochrony środowiska wyższego szczebla.

2. Podstawa prawna wykonania raportu z *GPOŚ* i sprawozdania z *GPGO*.

Gminny Program Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Przedbórz został przyjęty Uchwałą Nr XX/132/04 Rady Miejskiej w Przedborzu z dnia 2 września 2004 roku został przyjęty **Gminny Program Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Przedbórz**. Zgodnie z §1 ust. 2 niniejszej uchwały integralną część **GPOŚ** stanowił **Gminny Plan Gospodarki Odpadami dla miasta i gminy Przedbórz**.

Obowiązek sporządzenia **GPOŚ** został określony w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w art. 17 ust. 1, zgodnie z którym „organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ekologicznej państwa, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając wymagania, o których mowa w art. 14”.

Zgodnie z art. 18 ust.1 „programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy”.

Obowiązek opracowania planu gospodarki odpadami określony został w art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. Zgodnie z art. 14 ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach „wojewódzki, powiatowy i gminny plan gospodarki odpadami stanowi część odpowiedniego programu ochrony środowiska i jest tworzony w trybie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie środowiska”.

Powyższe oznacza, że przedmiotowe dokumenty przyjmuje się na 4 lata, z tym że przewidziane w niej działania w perspektywie obejmują kolejne 4 lata.

Uchwałą Nr LIV/329/10 Rady Miejskiej w Przedborzu z dnia 17 marca 2010 r. przyjęto **Program Ochrony Środowiska dla gminy Przedbórz na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017** oraz **Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Przedbórz na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017**.

„Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy” – art. 18 ust. 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska.

GPOŚ określa politykę środowiskową gminy Przedbórz - cele ekologiczne, priorytety, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych oraz ustala środki niezbędne do osiągnięcia zaplanowanych celów, w tym podmioty, których działalność wpływa na stan środowiska.

Przy tworzeniu **GPOŚ** przyjęto założenie, że powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie zagadnień techniczno-ekonomicznych związanych z przyszłymi projektami.

Podstawowym celem **GPOŚ** jest ochrona i poprawa stanu środowiska. Jego osiągnięciu mają służyć działania proekologiczne ujęte w dziewięciu priorytetach:

1. poprawa jakości i ochrona wód powierzchniowych i podziemnych;
2. zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody, energii;
3. poprawa i utrzymanie jakości powietrza z ochroną przed hałasem;
4. racjonalna gospodarka odpadami;
5. ochrona powierzchni ziemi i gleb;
6. ochrona istniejących zasobów przyrodniczych i krajobrazowych;
7. wykształcenie w społeczności lokalnej nawyków kultury ekologicznej oraz poczucia odpowiedzialności za stan i ochronę środowiska;
8. zminimalizowanie występowania nadzwyczajnych zagrożeń środowiska;
9. kontrola źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego;

Głównym celem **GPGO** jest opracowanie strategii rozwoju gospodarki odpadami w gminie Przedbórz, zapewniającej:

1. objęcie mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do roku 2010 tak w systemie kompostowni przydomowych jak i w systemie kompostowania w zorganizowanych, zbiorowych kompostowniach,
2. objęcie wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych do roku 2010,
3. objęcie wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych do końca 2010 roku,
4. wdrażanie systemu segregacji odpadów „u źródeł”,
5. zmniejszenie ilości wszystkich rodzajów odpadów kierowanych na składowiska, a szczególnie ulegających biodegradacji zgodnie z zapisami ustawy o odpadach,
6. do roku 2018 rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów budowlanych z remontów do odzysku, aby osiągnąć poziom odzysku: 50% w 2010 roku oraz 80% w roku 2018,
7. budowa Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów z uwzględnieniem miejsca czasowego magazynowania odpadów budowlanych i wielkogabarytowych,
8. sukcesywne usuwanie azbestu ze środowiska do roku 2032,
9. osiągnięcie założonych poziomów odzysku i recyklingu do roku 2014 określonych w ustawie o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej.

Niniejsze opracowanie obejmuje okres dwóch lat, tj. od 1 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.

3. Ogólna charakterystyka gminy Przedbórz.

3.1. Położenie gminy.

Przedbórz jest gminą miejsko-wiejską należącą, pod względem administracyjnym do powiatu radomszczańskiego, położoną w południowo-wschodniej części województwa łódzkiego, w Dolinie Pilicy, u podnóża Gór Świętokrzyskich. Położona jest w obrębie trzech makroregionów: Wzgórz Radomszczańskich, Wzgórz Opoczyńskich (stanowiących zachodnią otoczkę Gór Świętokrzyskich) i Pasma Przedborsko-Małoskiego (stanowiącego północno-wschodnie obrzeże Niecki Włoszczowskiej).

Najwyższymi punktami na obszarze gminy, a zarazem najwyższymi wzniesieniami Pasma Przedborsko-Małoskiego, są: Fajna Ryba – 347 m n.p.m. i Góra Kozłowa – 336 m

n.p.m. Najniżej położona jest dolina Pilicy 180 – 185 m n.p.m. oraz północna część gminy – 200 m n.p.m.

Powierzchnia gminy wynosi 18994 ha (189,94 km²), w tym 613 ha (6,13 km²) to powierzchnia miasta Przedborza, przy czym rozciągłość południkowa wynosi ok.25 km, a równoleżnikowa ok. 12,5 km.

Południowa część gminy znajduje się w granicach Przedborskiego Parku Krajobrazowego.

Od zachodu naturalną granicę gminy wytycza rzeka Pilica.

Gmina Przedbórz graniczy z następującymi gminami:

- od północy gm. Aleksandrów (powiat piotrkowski, woj. łódzkie);
gm. Żarnów (powiat opoczyński, woj. łódzkie);
- od południa gm. Kluczewsko (powiat włoszczowski, woj. świętokrzyskie);
- od zachodu gm. Ręczno (powiat piotrkowski, woj. łódzkie);
gm. Masłowice (powiat radomszczański, woj. łódzkie);
gm. Wielgomłyny (powiat radomszczański, woj. łódzkie);
- od wschodu gm. Fałków (powiat konecki, woj. świętokrzyskie);
gm. Słupia Konecka (powiat konecki, woj. świętokrzyskie);
gm. Krasocin (powiat włoszczowski, woj. świętokrzyskie);

Rysunek 1 Gmina Przedbórz na tle powiatu radomszczańskiego.

3.2. Charakterystyka demograficzna.

Na dzień 31.12.2010 rok gmina liczyła 7413 mieszkańców. Szczegółowe dane demograficzne przedstawiono w poniższych tabelach¹.

Tabela 1 Liczba ludności w gminie z podziałem ze względu na płeć (lata 2009 – 2010) - dane na 31 grudnia¹

Wyszczególnienie	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety		Liczba kobiet na 100 mężczyzn		Liczba mieszkańców na km ²	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Gmina ogółem	7450	7413	3691	3684	3759	3729	102	101	39	39
Miasto	3741	3721	1819	1810	1922	1911	106	106	610	607
Obszary wiejskie	3709	3692	1872	1874	1837	1818	98	97	20	20

Źródło: www.stat.gov.pl

Tabela 2 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

Wyszczególnienie	Gmina ogółem	
	2009	2010
	%	
Ogółem	100	100
w wieku przedprodukcyjnym	19,5	18,9
w wieku produkcyjnym	61,9	62,4
w wieku poprodukcyjnym	18,6	18,7

Źródło: www.stat.gov.pl

3.3. Struktura gospodarcza gminy.

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców gminy jest rolnictwo. Na dzień 31.12.2010 roku w gminie istniały 2603 gospodarstwa rolne, których użytki rolne w zdecydowanej większości należą do V i VI klasy. Strukturę gospodarstw według powierzchni przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3 Wielkość gospodarstw rolnych w gminie Przedbórz

Wielkość gospodarstw rolnych (w ha)	Udział w (%)
do 2	56,51
2.1 – 5	23,08
5.1 – 7	8,94
7.1 – 10	7,10
10.1 – 15	3,03
powyżej 15	1,34
Razem	100

Źródło: Dane własne gminy na dzień 31 grudnia 2010 r.

¹ Dane demograficzne wg faktycznego miejsca zamieszkania

Na obszarze gminy Przedbórz na koniec 2010 roku, według danych GUS funkcjonowało 595 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON. W porównaniu z rokiem 2007 liczba ta zmniejszyła się o 146. Wskaźnik liczby podmiotów przypadających na 100 mieszkańców wynosił w 2010 roku ok. 8.

Tabela 4 Zmiana ilości zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej, z podziałem na sektor publiczny i sektor prywatny w latach 2007 i 2010

Rok	Podmioty gospodarki narodowej		Razem
	sektor publiczny	sektor prywatny	
2007	24	717	741
2010	25	570	595

Źródło: www.stat.gov.pl

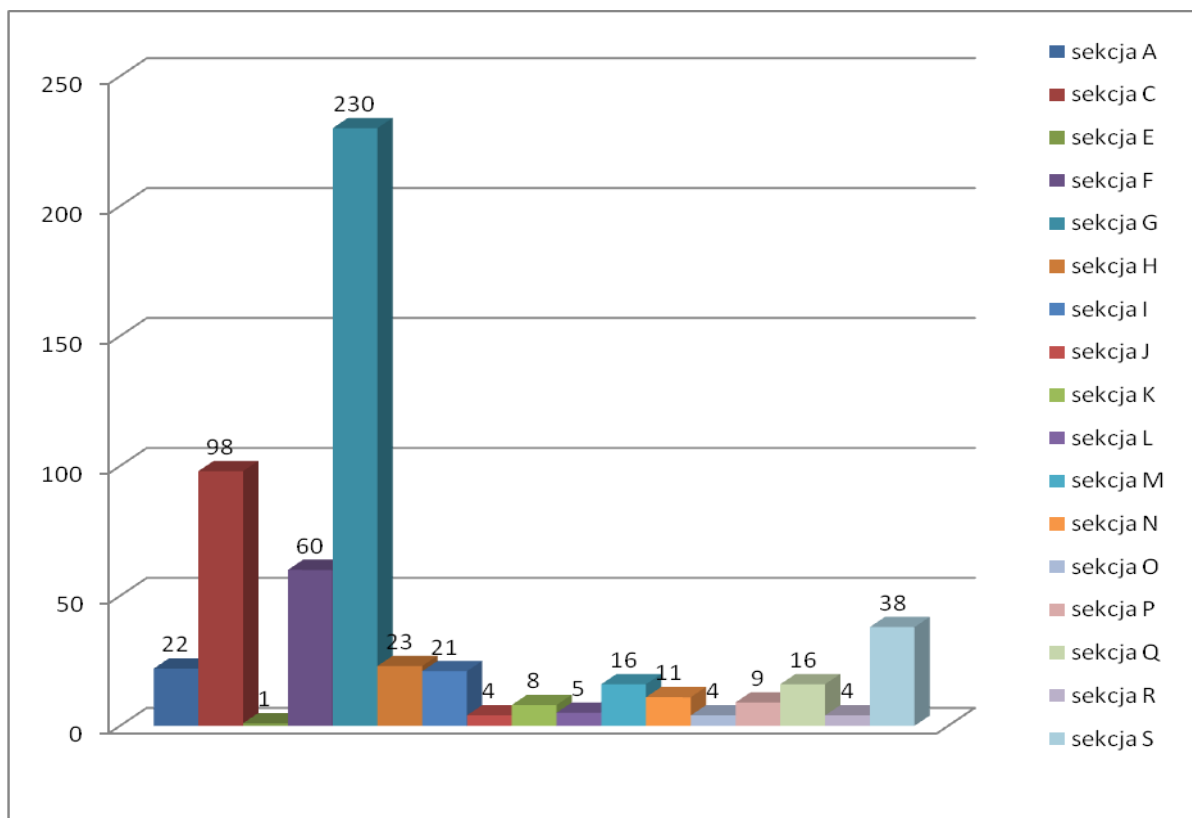
Wśród podmiotów sektora prywatnego największa liczba działała w obszarze:

1. handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego - 315,
2. przetwórstwa przemysłowego – 126,

najmniej natomiast – w obszarze:

1. edukacji – 7,
2. administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowego ubezpieczenia społecznego i powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego - 4

Wykres 1 Podział podmiotów gospodarki narodowej sektora prywatnego wg sekcji PKD

Źródło: www.stat.gov.pl

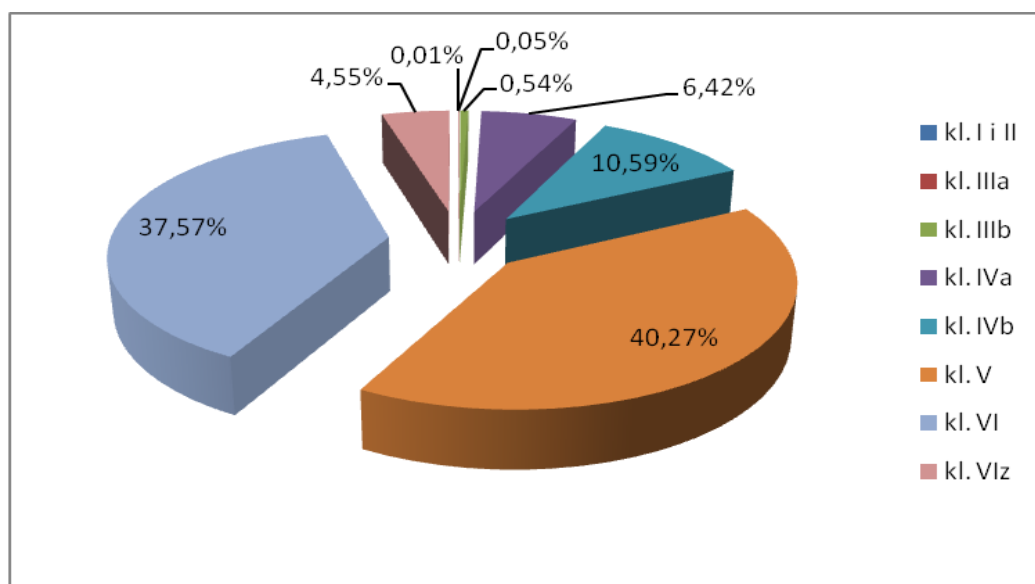
3.4. Warunki klimatyczne, glebowe, geologiczne i hydrologiczne.

Z uwagi na brak wyraźnych granic krajobrazowych w obszarze Środkowej Polski, opis warunków klimatycznych, zarówno w przebiegu temperatur powietrza, opadów atmosferycznych, jak też innych elementów dla gminy Przedbórz, nastęrcza wiele problemów. Ze względu na brak stacji meteorologicznej na terenie gminy wartości podstawowych elementów klimatycznych można zaprezentować tylko w oparciu o dane pomiarowe dotyczące woj. łódzkiego.

Klimat województwa ma charakter wybitnie przejściowy. Nie notuje się długotrwałych i silnych mrozów. Okres wegetacyjny trwa ok. 210 dni. Charakterystyczne jest duże zróżnicowanie wielkości opadów atmosferycznych, od około 650mm w rejonach południowych do poniżej 500mm w części północno-zachodniej.²

Jakość gleb w gminie, a tym samym warunki dla produkcji rolnej są wyjątkowo niekorzystne. Ponad 82% gleb to gleby należące do V, VI i VIz klasy bonitacyjnej (gleby bielcowe i bielice), niecałe 18% to gleby średniej jakości, tj. klasy III i IV (gleby brunatne o różnej morfologii skały macierzystej), natomiast udział gleb klasy I i II w areale gruntów rolnych stanowi jedyne 0,01%

Wykres 2 Procentowy udział klas bonitacyjnych w strukturze gruntów rolnych

Źródło: Dane własne gminy

Gmina Przedbórz położona jest w obrębie zlewni Środkowej Pilicy. Rzeka generalnie płynie z południa na północ, a w Przedborzu tworzy ostro zarysowany przełom przez Pasma Przedborsko-Małogoskie.

Głównymi rzekami odwadniającymi są Pilica i jej prawobrzeżne dopływy Czarna Włoszczowska i Ojrzanka.

Wody stojące stanowią zespoły stawów rybnych, podmokłe tereny torfowo – bagienne oraz zbiorniki systemów melioracyjnych.

² Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2009 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź 2010, s. 15.

Zasoby wód powierzchniowych gminy uzupełniają znacząco:
 - Stawy Poręba – Papiernia (Staw Poręba, Staw Nowy, Staw Dolny – zasilane wodami Ojrzanki),
 - Staw Duży w rezerwacie Piskorzeniec - zasilany wodami Potoku Borowa.
 - zalew w Przedborzu o powierzchni 11,4 ha.

Obszar gminy Przedbórz znajduje się w obrębie 3 jednostek hydrogeicznych:

1. część północno-zachodnia w rejonie Łódzkim, podregionie Piotrkowskim (XI – 2); poziomy użytkowe wód podziemnych występują w osadach kredowych, tj. kredy dolnej i górnej;
2. część południowo-zachodnia w regionie Niedziańskim (XVIII); poziomy użytkowe w utworach górnopaleozoicznych i kredowych;
3. część północno-wschodnia w rejonie Wokółświętokrzyskim, podregionie Małopolsko-Sulejowskim (XIX – 1); poziom użytkowy w utworach górnej kredy i jury.

Są to wody szczelinowe i szczelinowo – porowe, na ogół o zwierciadle napiętym.

Kredowy poziom wodonośny jest podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę większych skupisk ludności.

Południowo – zachodni fragment gminy znajduje się na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) NR409 Niecka Miechowska, wymagającego szczególnej ochrony z uwagi na wysoką klasę czystości wód.

Cechą charakterystyczną gminy Przedbórz jest najwyższy w powiecie radomszczańskim stopień lesistości (56%), gdzie warunki klimatyczne, glebowe i siedliskowe zdecydowały o znaczącej przewadze borów sosnowych wśród zbiorowisk leśnych.

W poniższej tabeli zaprezentowano dane o powierzchni gruntów leśnych w 2009 r.

Tabela 5 Powierzchnia gruntów leśnych w gminie Przedbórz w 2009 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha
1.	Grunty leśne publiczne, w tym:	9281,9
1.1.	będące w zarządzie Lasów Państwowych	9244,3
2	Grunty leśne prywatne	1222

Źródło: www.stat.gov.pl

4. Jakość środowiska w gminie.

4.1. Ochrona powietrza.

Powietrze atmosferyczne jest elementem środowiska naturalnego o szczególnym znaczeniu dla istnienia życia na ziemi. Atmosfera dostarcza tlen do oddychania, dwutlenek węgla do procesów fotosyntezy, znajdujący się w niej azot przyswajany jest przez bakterie, by następnie wejść w skład białek wszystkich organizmów. Jednocześnie ze względu na powszechność występowania i brak naturalnych barier dla przenikania substancji gazowych i pyłów jest odbiorcą dużego ładunku zanieczyszczeń. Łatwa dyfuzja i ruch mas powietrza umożliwia rozprzestrzenianie się szkodliwych substancji na duże odległości, co praktycznie uniemożliwia ograniczenie zanieczyszczenia do miejsca jego powstania.

Emisje zanieczyszczeń do atmosfery można podzielić na naturalną (związaną z erupcją wulkanów, pożarami lasów, sawann i stepów, rozkładem materii organicznej, erozja

gleb i skał) i antropogeniczną (stanowiącą wynik działalności człowieka), gdzie ta druga od końca XIX w. zaczęła odgrywać znaczącą rolę w degradacji środowiska naturalnego.

Na emisję antropogeniczną składa się:

1. emisja punktowa, pochodząca ze zorganizowanych źródeł w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych;
2. emisja liniowa (komunikacyjna), pochodząca głównie z transportu samochodowego, kolejowego, wodnego i lotniczego;
3. emisja powierzchniowa, której główne źródło stanowią zanieczyszczenia komunalne z palenisk domowych, gromadzenia i utylizacji ścieków oraz odpadów.

Do największych źródeł **emisji punktowej** w gminie Przedbórz należą:

- Spółdzielnia Mieszkaniowa w Przedborzu,
- PPHU Obróbki Plastycznej Metali „TECHMŁOT” w Przedborzu,
- Ubojnia – Masarnia E. Jabłecki w Przedborzu,
- „METAL-TECHNIKA” R. Cygan w Przedborzu,
- „Zakład Mechaniczny” J. Bareła Wola Przedborska,³

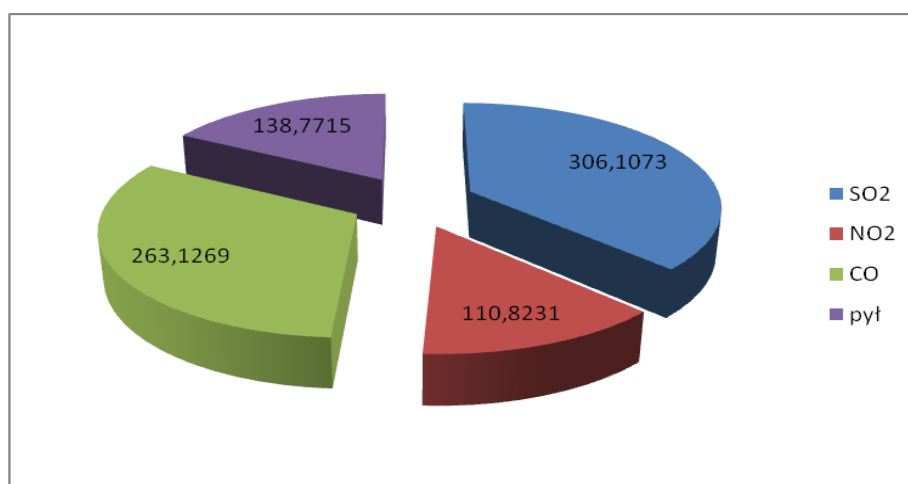
oraz stacje paliw:

- stacja paliw PKN Orlen w Przedborzu przy ul. Leśnej,
- stacja paliw Lotos w Przedborzu przy ul. Radomszczańskiej,
- stacja paliw w Woli Przedborskiej,
- stacja paliw w Przedborzu przy ul. Koneckiej.

Z uwagi, iż brak jest danych o emisji punktowej dla gminy Przedbórz, dla określenia przybliżonych wartości emisji rocznej głównych zanieczyszczeń ze źródeł punktowych należy przyjąć wartości ustalone dla powiatu radomszczańskiego, przy czym należy przyjąć, że wartości rzeczywiste dla gminy Przedbórz będą odpowiednio niższe.

Poniższy wykres przedstawia emisję głównych zanieczyszczeń ze źródeł punktowych dla powiatu radomszczańskiego w 2009 r.

Wykres 3 Emisję głównych zanieczyszczeń ze źródeł punktowych (w Mg/a) dla powiatu radomszczańskiego w 2009 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Raportu o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2009 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź 2010, s.100.

³ Powyższe podmioty posiadają stosowne pozwolenia Starostwa Powiatowego w Radomsku na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza.

Emisja liniowa ze środków transportu ma istotny wpływ na jakość powietrza. Choć jej udział w ogólnej emisji zanieczyszczeń jest znacznie niższy w stosunku do emisji punktowej to jest ona szczególnie istotna jako niskie źródło emisji, prowadzące często do powstawania wysokich stężeń w strefie przebywania ludzi.

Głównymi źródłami emisji liniowej zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na obszarze gminy Przedbórz są drogi, z których największą rolę odgrywają droga krajowa nr 42 i droga wojewódzka nr 742, odpowiednio mniejszą drogi powiatowe i gminne.

Jednakże z uwagi na fakt, że nie prowadzono żadnych badań, niemożliwe jest określenie jej poziomu na terenie gminy Przedbórz.

Emisja powierzchniowa, pochodząca z niskich emitorów odprowadzających gazowe produkty spalania z domowych palenisk i lokalnych kotłowni węglowych ma największy negatywny wpływ na stan powietrza, w gminie Przedbórz, w sezonie grzewczym.

4.2. Gospodarka wodno-ściekowa i ochrona wód.

Gmina Przedbórz położona jest w obrębie zlewni środkowej Pilicy, gdzie rzeka stanowi zachodnią jej granicę.

Zagospodarowanie całej zlewni Pilicy jest bardzo zróżnicowane, uzależnione głównie od warunków klimatycznych, glebowych i zasobów naturalnych. Na obszarze gminy Przedbórz są to przede wszystkim obszary wykorzystywane rolniczo, bądź porośnięte lasami.

Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi wody rzeki Pilicy w 20010 r. w rejonie Przedborza należały do umiarkowanego stanu ekologicznego jakości wód powierzchniowych.⁴

Ludność gminy Przedbórz jest zaopatrywana w wodę pitną z następujących ujęć wód podziemnych:

1. ujęcie „Majowa Góra” w Przedborzu,
2. ujęcie „Konecka” w Przedborzu,
3. ujęcie Góry Mokre,
4. ujęcie Przyłanki,
5. ujęcie Józefów Stary,

których łączne średnie zasoby eksploatacyjne na dobę wynoszą 2 4126,64m³/d. W 2007 r. zamknięto ujęcie wody Policzko.

Sieć wodociągową gminy scharakteryzowano w poniższej tabeli.

Tabela 6 Rozwój sieci wodociągowej w gminie Przedbórz (lata 2009 - 2010)

Wyszczególnienie	Rok	
	2009	2010
Długość sieci wodociągowej (w km)	111	113,4
Liczba przyłączy wodociągowych (szt.)	2630	2665
Ilość wyprodukowanej wody (w m ³)	347709	398786

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Zakład Wodno-Kanalizacyjny w Przedborzu.

Ponadto 3 podmioty (PPHU Obróbki Plastycznej Metali „TECHMŁOT” w Przedborzu, Lasy Państwowe Nadleśnictwo Przedbórz i Fundacja Karate Tradycyjnego,

Polski Związek Karate Tradycyjnego) posiadają pozwolenia wodnoprawne na pobór wód podziemnych z indywidualnych ujęć wody.

W ramach przeprowadzonej w 2010 r. okresowej oceny jakości wody do spożycia Państwowy Powiatowy inspektor Sanitarny w Radomsku stwierdził, że woda pobierana z ujęć prowadzonych przez Zakład Wodno-Kanalizacyjny w Przedborzu i indywidualnego ujęcia wody PGL Nadleśnictwa Przedbórz odpowiadała wymaganiom jakości wody określonym w przepisach.

W gminie Przedbórz tylko miasto posiada sieć kanalizacji sanitarnej.

Tabela 7 Stopień skanalizowania gminy Przedbórz (lata 2008 - 2010)

Wyszczególnienie	Rok		
	2008	2009	2010
Długość sieci kanalizacyjnej (w km)	8,4	8,5	10,6
Liczba przyłączy kanalizacyjnych (szt.)	302	303	316

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Zakład Wodno-Kanalizacyjny w Przedborzu.

Ścieki z gospodarstw domowych, obiektów użyteczności publicznej i usługowych odprowadzane są, a następnie oczyszczone w miejskiej, mechaniczno-biologicznej, oczyszczalni ścieków, o średniej przepustowości wynoszącej 700m³/d.

Tabela 8 Ilościowa charakterystyka oczyszczonych na oczyszczalni ścieków (lata 2009 - 2010)

Wyszczególnienie	Rok	
	2009	2010
Ścieki z sieci kanalizacyjnej (w m ³)	123273	159640
Ścieki dowożone (w m ³)	3147	3232

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Zakład Wodno-Kanalizacyjny w Przedborzu.

Ścieki powstałe na nieskanalizowanym obszarze gminy są dowożone do oczyszczalni pojazdami asenizacyjnymi bądź też zostają odprowadzone do gruntu, bezpośrednio w miejscu ich powstania.

Ponadto Lasy Państwowe Nadleśnictwo Przedbórz i Fundacja Karate Tradycyjnego, Polski Związek Karate Tradycyjnego posiadają pozwolenia wodnoprawne na odprowadzanie oczyszczonych ścieków (do stawów ziemnych – pierwszy, do gruntu i leśnego cieku dopływającego do rzeki Czarnej Włoszczowskiej - drugi) powstałych w mechaniczno-biologicznych oczyszczalniach ścieków, stanowiących własność powyższych podmiotów.

4.3. Hałas.

Hałasem przyjęto określać wszelkie niepożądane, nieprzyjemne, uciążliwe lub szkodliwe dźwięki oddziałujące na otoczenie. Hałas to dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz.

Klasyfikacja źródeł hałasu i wibracji wyróżnia źródła pojedyncze (np. środki komunikacji, transportu i produkcji w obiektach i na zewnątrz) oraz źródła zgrupowane na

określonej przestrzeni (drogi, lotniska, dworce, zajezdnie, stacje rozrządowe, obiekty przemysłowe, rozrywkowe, sportowe itp.). Dominujący wpływ na klimat akustyczny środowiska przyrodniczego mają hałasy komunikacyjne. Oprócz właściwości źródeł hałasu, na klimat akustyczny środowiska w dużym stopniu oddziałuje lokalizacja obiektów komunikacyjnych (np. lotnisk) i przemysłowych wraz z prowadzącymi do nich trasami komunikacyjnymi.

Skutki oddziaływania hałasu i wibracji wyrażają się w negatywnym wpływie na człowieka i środowisko naturalne.

Społeczne i zdrowotne skutki oddziaływania hałasu i wibracji wyrażają się :

- a) szkodliwym działaniem tych zanieczyszczeń na zdrowie ludności;
- b) obniżeniem sprawności i chęci działania oraz wydajności pracy;
- c) negatywnym wpływem na możliwość komunikowania się;
- d) utrudnianiem odbioru sygnałów optycznych;
- e) obniżeniem sprawności nauczania;
- f) powodowaniem lokalnych napięć i kłótni między ludźmi;
- g) zwiększeniem negatywnych uwarunkowań w pracy i komunikacji, powodujących wypadki;
- h) rosnącymi liczbami zachorowań na głuchotę zawodową i chorobę wibracyjną.

Hałas i wibracje powodują pogorszenie jakości środowiska przyrodniczego, a w konsekwencji:

- a) utratę przez środowisko naturalne istotnej wartości, jaką jest cisza;
- b) zmniejszenie (lub utratę) wartości terenów rekreacyjnych lub leczniczych;
- d) zmianę zachowań ptaków i innych zwierząt (stany lękowe, zmiana siedlisk, zmniejszenie liczby składanych jaj, spadek mleczności zwierząt i inne).

Hałas i wibracje powodują ujemne skutki gospodarcze, takie jak:

- a) szybsze zużywanie się środków produkcji i transportu;
- b) pogorszenie jakości i przydatności terenów zagrożonych nadmiernym hałasem oraz zmniejszenie przydatności obiektów położonych na tych terenach;
- c) absencję chorobową spowodowaną hałasem i wibracjami, z czym są związane koszty leczenia, przechodzenia na renty inwalidzkie, utrata pracowników;
- d) pogorszenie jakości wyrobów (niezawodności, trwałości);
- e) utrudnienia w eksporcie wyrobów nie spełniających światowych wymagań ochrony przed hałasem i wibracjami.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- 1) utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie;
- 2) zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W latach 2009 – 2010 na obszarze gminy Przedbórz nie prowadzono żadnych badań na temat stanu akustycznego środowiska, których wyniki pozwoliłyby na wskazanie potencjalnych miejsc zagrożonych hałasem.

Należy jednak przypuszczać, że skrzyżowania i ulice (zwłaszcza droga krajowa nr 42 i droga wojewódzka nr 742) to miejsca najbardziej zagrożone hałasem.

4.4. Ochrona przed działaniem pola elektromagnetycznego.

Pola elektromagnetyczne to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

W naszym otoczeniu występują dwa rodzaje źródeł pola elektromagnetycznego: naturalne oraz sztuczne. Źródła naturalne to przede wszystkim Kosmos i Ziemia. Ale omawiając źródła PEM należy również rozróżnić dwa podstawowe zakresy: pole niejonizujące i pole jonizujące. Pomimo, że różnica między nimi polega głównie na częstotliwości to efekty oddziaływania na otoczenie, a szczególnie na organizmy żywe są diametralnie różne.

Naturalnymi źródłami PEM zakresu jonizującego są:

- Kosmos – promieniowanie kosmiczne reliktowe, pierwotne, gamma, strumienie cząstek wysokoenergetycznych, inne,
- Słońce – światło (pasmo nadfioletu), „wiatr słoneczny”,
- złoża pierwiastków promieniotwórczych.

Do sztucznych źródeł PEM tego zakresu zaliczyć można:

- generatory promieniowania rentgenowskiego,
- sztucznie wytwarzane izotopy,
- urządzenia medyczne wykorzystujące „bomby kobaltowe”,
- lampy sterylizacyjne pracujące w paśmie nadfioletu,
- reaktory atomowe - same są pomijającym źródłem promieniowania ale produkują odpady promieniotwórcze,
- urządzenia do wykrywania mikrouszkodzeń w strukturach metalowych wykorzystujące izotopy,
- próby nuklearne.

Naturalnymi źródłami PEM zakresu niejonizującego są przede wszystkim:

- Kosmos – źródło PEM o praktycznie całym zakresie częstotliwości,
- wyładowania atmosferyczne,
- Ziemia, a właściwie jej ruch obrotowy względem atmosfery i jonosfery (rezonans Schumanna),
- prądy i pływy morskie.

Sztuczne źródła to przede wszystkim:

- sieci elektroenergetyczne,
- instalacje i urządzenia elektryczne,
- indukcyjne urządzenia przemysłowe,
- nadajniki radiowo – telewizyjne,
- nadajniki radiokomunikacyjne,
- nadajniki telefonii komórkowych,
- urządzenia sterowania bezprzewodowego (radiowego) i nadzoru,
- aparatura medyczna (koagulatory, lancetrony, diatermie, itp.).

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- 1) utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- 2) zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Za główne źródła pola elektromagnetycznego występującego na terenie gminy Przedbórz należy uznać linię przesyłową wysokiego napięcia, nadajnik telewizyjny i nadajniki GSM. Brak jest natomiast badań poziomów pól elektromagnetycznych wytwarzanych przez te urządzenia.

4.5. Ochrona przyrody.

4.5.1. Rezerваты przyrody.

Na terenie gminy Przedbórz istnieją dwa rezerваты przyrody: Rezerwat Piskorzeniec i Rezerwat Czarna Różga. Podstawowe dane o rezerwachach przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 9 Rezerваты przyrody

Lp	Nazwa rezerwatu	Rok wyznaczenia	Powierzchnia (w ha)	Rodzaj	Najważniejsze gatunki chronione
1	Piskorzeniec	1990	409,19	torfowiskowy	rosiczka długolistna, rosiczka pośrednia, kruszczyk błotny, turzyca bagienna, turzyca strunowa, wierzba borowkolistna, żaba jeziorkowa, żaba śmieszka, kumak nizinny, żaba wodna, żaba trawna, rzekotka drzewna, traszka zwyczajna, żmija zygzakowata, zaskroniec, podalec, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, bąk, żuraw, łabędź niemy, remiz, bocian biały, bocian czarny, błotniak łąkowy, jerzyk, bóbr, wydra
2	Czarna Różga	1996	185,50	leśny	widłak wroniec, kokoryczka okółkowa, trybula lśniaca, nerecznica szerokolistna, wawrzynek wilczelyko, bluszcz pospolity, widłaki (gajowy, wroniec, goździsty), pomocnik blaszkowaty, padalec, żmija zygzakowata, zaskroniec, rzekotka drzewna, myszółw, bocian czarny, żuraw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie aktów prawnych wyznaczających rezerваты przyrody i „Przedborskiego Parku Krajobrazowego” pod red. Zygmunta Wnuka.

Torfowisko wysokie – Rezerwat Piskorzaniec

Źródło: Przedborski Park Krajobrazowy

Rezerwat Czarna Różga

Źródło: Przedborski Park Krajobrazowy

4.5.2. Przedborski Park Krajobrazowy.

Przedborski Park Krajobrazowy powstał w 1988 r. Powierzchnia parku wynosi 16553 ha, z czego 7385 ha leży na terenie województwa łódzkiego i gminy Przedbórz, a pozostała w granicach administracyjnych województwa świętokrzyskiego. Wraz Sulejowskim Parkiem Krajobrazowym (1994) i Spalskim Parkiem Krajobrazowym (1995) tworzy Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych (grudzień 1995), który powstał dla zachowania i ochrony cennych przyrodniczo obszarów będących pozostałością Puszczy Pilickiej oraz fragmentów Wyżyny Przedborskiej wraz z doliną rzeki Czarnej Włoszczowskiej.

Przedborski Park Krajobrazowy ma na celu:

- ochronę charakterystycznych, lub unikatowych, cech naturalnych środowiska przyrodniczego i krajobrazu;
- utrzymanie równowagi ekologicznej przyrody parku i jego otoczenia;
- ochrona ekosystemów przed szkodliwym oddziaływaniem zewnętrznym i wewnętrznym;
- ochrona i wyeksponowanie krajobrazu kulturowego i historycznego;
- kształtowanie harmonijnego krajobrazu współczesnego;
- ochronę walorów i kształtowanie dla turystyki i wypoczynku.

Największymi wartościami parku, decydującymi o jego atrakcyjności są:

- malownicze i różnorodne krajobrazy, z kilkoma wzniesieniami o wysokości ponad 300 m n.p.m.,
- cenne przyrodniczo doliny Pilicy i Czarnej Włoszczowskiej,
- rozległe obszary podmokłe,
- bogata flora i fauna,
- korzystne warunki bioklimatyczne związane z obfitością lasów,
- ustronność położenia, przewaga tradycyjnych form gospodarki rolnej.

Na florę Przedborskiego Parku Krajobrazowego składa się 900 gatunków roślin naczyniowych, w tym 62 gatunki objęte ochroną prawną (50 – ochrona całkowitą i 12 – ochroną częściową). Równie bogata jest flora mszaków i porostów. Liczy ona 167 gatunków mszaków, w tym 36 wątrobowców i 131 mchów, spośród których 11 gatunków znajduje się na Czerwonej Liście Mszaków zagrożonych w Polsce oraz 155 gatunków porostów, z których 30 objętych jest ochroną całkowitą.

Na obszarze parku występują 22 gatunki ryb, 10 gatunków płazów, 5 gatunków gadów, ponad sto gatunków ptaków z bielikiem na czele oraz 39 gatunków ssaków.

Przedborski Park Krajobrazowy – okolice Mojżeszowa

Źródło: Przedborski Park Krajobrazowy

4.5.3. Obszary chronionego krajobrazu.

Na terenie gminy Przedbórz istnieją dwa obszary chronionego krajobrazu(ochp): Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu i Piliczański Obszar Chronionego Krajobrazu, których charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10 Obszary chronionego krajobrazu

Lp	Nazwa ochp	Rok wyznaczenia	Powierzchnia (w ha)	Wybrane cele ochp
1	Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu	2002	18466 ¹ 3670 ²	- ochrona charakterystycznych i unikatowych cech naturalnych środowiska przyrodniczego i krajobrazu - ochrona ekosystemów przed szkodliwym oddziaływaniem zewnętrznym i wewnętrznym - ochrona i wyeksponowanie krajobrazu kulturowo-historycznego

2	Piliczański Obszar Chronionego Krajobrazu	2009	46340 ¹ 6700 ²	- utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów - utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód gruntowych dla zachowania siedlisk wilgotnych i bagiennych - kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez zachowanie mozaiki pól uprawnych, miedz, Płatów wieloletnich ziołorośli, a także ochronę istniejących i formowanie nowych zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych
---	--	------	---	--

¹ powierzchnia całkowita ochp

² przybliżona powierzchnia ochp na terenie gminy Przedbórz

Źródło: Opracowanie własne na podstawie aktów prawnych wyznaczających ochp.

4.5.4. Indywidualne formy ochrony przyrody.

4.5.4.1. Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno-pamiątkowej i krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, które wyróżniają je spośród innych tworów przyrody, np. sędziwe i okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe, jaskinie.

Wykaz istniejących na terenie gminy Przedbórz pomników przyrody stanowi załącznik nr 1 niniejszego opracowania.

Pomnikowe buki w Rezerwacie Czarna Różga

Źródło: Przedborski Park Krajobrazowy

4.5.4.2. Użytki ekologiczne

Użytki ekologiczne to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowiska jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp.

Łączna powierzchnia wszystkich wyznaczonych na terenie gminy Przedbórz użytków ekologicznych wynosi 84,96 ha.

Wykaz istniejących na terenie gminy Przedbórz użytków ekologicznych stanowi załącznik nr 2 niniejszego opracowania.

4.5.4.3. Zespoły przyrodniczo krajobrazowe

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy ma na celu ochronę wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, dla zachowania jego wartości przyrodniczych, kulturowych i estetycznych.

Na terenie gminy Przedbórz istnieje jeden zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Majowa Góra” ustanowiony uchwałą nr XXI/153/94 Rady Miejskiej w Przedborzu z dnia 23 marca 1994 r. Obejmuje on obszar leśny o powierzchni 3,90 ha, oznaczony za numerem działki 72, obręb geodezyjny nr 5 w Przedborzu. Na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego i w utworzonej wokół niego strefie ochronnej, stanowiącej pas o szerokości 30m, zakazano budowy obiektów budowlanych, linii komunikacyjnych, urządzeń lub instalacji zagrażających rodzimej przyrodzie.

4.5.5. Obszary Natura 2000.

Zgodnie z prawem wspólnotowym Unii Europejskiej, Natura 2000 to spójna europejska sieć ekologiczna, której celem jest zachowanie rodzajów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt ważnych dla Europy.

Sieć Natura 2000 obejmuje dwa typy obszarów:

- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOOS), tworzone na podstawie Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywy Siedliskowej) dla ochrony:
 - typów siedlisk przyrodniczych,
 - siedlisk gatunków roślin i zwierząt;
- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSOP), tworzone na podstawie Dyrektywy 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków (tzw. Dyrektywy Ptasiej) dla ochrony siedlisk ptaków.

Na obszarze gminy Przedbórz leżą fragmenty trzech projektowanych obszarów Natura 2000: Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Ostoja Przedborska” i Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Dolina Środkowej Pilicy” i Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Dolina Górnej Pilicy” (do 31 grudnia 2010 r. obszar proponowany).

Tabela 11 Obszary Natura 2000 położone na terenie gminy Przedbórz – informacje podstawowe

Nazwa obszaru	Kod	Termin przekazania do Komisji Europejskiej	Data akceptacji przez Komisję Europejską	Powierzchnia całkowita (ha)	Powierzchnia w granicach gm. Przedbórz	
					udział	Powierzchnia (ha)
SOOS Ostoja Przedborska	PLH260004	kwiecień 2004	decyzja 13.11.2007	11605,21	31%	3 597,61
SOOS Dolina Środkowej Pilicy	PLH100008	wrzesień 2006	decyzja 12.12.2008	3 787,43	32%*	1200,00*
SOOS Dolina Górnej Pilicy	PLH260018	grudzień 2009	decyzja 10.01.2011	11548,4	2%*	250,00*

*dane przybliżone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Środowiska i RDOŚ w Łodzi.

Położenie Specjalnego Obszarów Ochrony Siedlisk „Dolina Górnej Pilicy” w granicach administracyjnych gminy Przedbórz przedstawiono na mapie zawartej w aneksie do opracowania.

5. Ocena wdrożenia i realizacji *GPOŚ* (zadania priorytetowe i pozostałe).

W poniższej tabelach 12 i 13 przedstawiono informacje o zrealizowanych w latach 2009 – 2010 na terenie gminy Przedbórz przedsięwzięciach w dziedzinie ochrony środowiska.

Tabela 12 Lista przedsięwzięć priorytetowych w dziedzinie ochrony środowiska zrealizowanych w latach 2009 – 2010

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Rok realizacji	Koszt Przedsięwzięcia (zł)	Źródło finansowania (własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, BOŚ, UE i in.)
1	Karosaż samochodu gaśniczo-pożarniczego marki Star 244	2009	99 724,00	własne, WFOŚiGW, Nadleśnictwo Przedbórz - darowizna
2	Przebudowa ul. Nowej w Przedborzu	2009	58 702,02	własne
3	Zagospodarowanie turystyczne miasta Przedborza – przebudowa zbiornika retencyjnego	2009	112 005,58	własne, WFOŚiGW
4	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Grobla	2009	348 515,74	własne, WFOŚiGW - pożyczka, umorzenie
5	Przebudowa ul. Browarnej w Przedborzu	2008-2009	47 663,21	własne
6	Budowa sieci wodociągowej przy ul. Turystycznej w Przedborzu	2008-2009	79 198,01	własne, WFOŚiGW - pożyczka
7	Remont/odbudowa wylotu kanalizacji deszczowej do rzeki Pilicy na działce 183 w obrębie 8 w Przedborzu	2009	33 980,82	własne
8	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Miejskie Pola	2008-2009	99 347,80	własne, WFOŚiGW - pożyczka
9	Przebudowa/modernizacja drogi w miejscowości Kaleń	2009	177 283,18	własne, Urząd Marszałkowski w Łodzi - dotacja
10	Przebudowa/modernizacja drogi w miejscowości Piskorzaniec	2009	160 597,01	własne, Urząd Marszałkowski w Łodzi - dotacja
11	Przebudowa kanalizacji Sanitarnej i remont kanalizacji deszczowej w ul. Pocztovej	2009	117 482,63	własne

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Rok realizacji	Koszt Przedsięwzięcia (zł)	Źródło finansowania (własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, BOŚ, UE i in.)
12	Modernizacja/remont sieci wodociągowej w ul. Pocztowej w Przedborzu	2009 - 2010	43 095,85	własne
13	Rewitalizacja miasta etap I – Przebudowa ul. Mostowej	2008 - 2010	499 960,16	własne, dofinansowanie PGE
14	Przebudowa ul. Nowej w Przedborzu	2010	67 127,00	własne
15	Opracowanie dokumentacji technicznej Przebudowa drogi w Nosalewicach	2010	9 662,40	własne
16	Zagospodarowanie turystyczne wokół zbiornika wodnego w Przedborzu etap I	2007 - 2010	994 400,78	własne, PROW - dotacja
17	Oznakowanie szlaków rowerowych	2010	25 038,88	własne
18	Sieć wodociągowa przy ul. Cmentarnej	2008	16 468,13	własne
19	Zagospodarowanie turystyczne wokół zbiornika wodnego w Przedborzu etap II	2010	46 405,38	własne
20	Ochrona wód rzeki Pilicy poprzez budowę kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Przedbórz – etap I część I	2007 - 2010	451 799,03	własne, PROW – dotacja, WFOŚiGW - pożyczka
21	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Ludwików	2009 - 2010	26 297,01	własne
22	Przebudowa/modernizacja drogi w miejscowości Gaj Zuzowski	2010	164 529,40	własne, Urząd Marszałkowski w Łodzi - dotacja
23	Remont/modernizacja drogi Józefów Stary - Faliszew	2010	190 550,69	własne, Urząd Marszałkowski w Łodzi – dotacja
24	Przebudowa ciągu komunikacyjnego dróg gminnych ul. Pocztowa i ul. Mostowa	2009 - 2010	1 259 217,41	własne, Urząd Wojewódzki w Łodzi – dotacja
25	Rozbudowa sieci wodociągowej w ul. Stodolnianej w Przedborzu	2008 -2010	24 109,03	własne

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Rok realizacji	Koszt Przedsięwzięcia (zł)	Źródło finansowania (własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, BOŚ, UE i in.)
26	Ochrona wód rzeki Pilicy poprzez budowę kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Przedbórz – etap I część III	2010	140 354,61	własne, PROW – dotacja, WFOŚiGW - pożyczka
27	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Wierzchlas	2008 - 2010	218 801,10	własne, WFOŚiGW - pożyczka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych własnych Urzędu Miejskiego w Przedborzu.

Tabela 13 Lista innych zadań w dziedzinie ochrony środowiska zrealizowanych w latach 2009 – 2010

L.p.	Opis zadania	Rok realizacji	Koszt przedsięwzięcia	Źródło finansowania (własne, GFOŚ, WFOŚiGW, NFOŚiGW, BOŚ, UE)
1	Selektywna zbiórka odpadów	2009	24 894,33	własne
2	Edukacja ekologiczna	2009	2 918,88	GFOŚ
3	Zakup sadzonek drzew	2009	560,00	GFOŚ
4	Selektywna zbiórka odpadów	2010	23 510,80	własne
5	Opracowanie Programu Ochrony Środowiska dla gminy Przedbórz na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017 oraz Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Przedbórz na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017	2010	7489,34	GFOŚ, własne
6	Wykonanie nowych nasadzeń	2010	10 297,99	własne
7	Opracowanie Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Przedbórz	2010	9384,00	własne, WFOŚiGW
8	Edukacja ekologiczna	2010	1 700,00	własne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych własnych Urzędu Miejskiego w Przedborzu.

6. Opis istniejącego systemu gospodarki odpadami na terenie gminy Przedbórz.

6.1. Podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości

Na terenie miasta i gminy Przedbórz działają cztery podmioty prowadzące działalność w zakresie odbioru i transportu odpadów komunalnych. Są to:

1. **Zakład Usług Komunalnych w Przedborzu, ul. Spacerowa 6;**
2. **Przedsiębiorstwo „Wywóz Nieczystości Stałych i Płynnych” Stanisław Plesiński, Przedbórz ul. Kielecka 10;**
3. **Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „JUKO” Jerzy Szczukocki, 97-300 Piotrków Trybunalski ul. 1-go Maja 25;**
4. **Zakład Usług Komunalnych „HAK” Stanisław Burczyński, 97-300 Piotrków Trybunalski, ul. Próchnika 25.**

Ponadto firma Grupa Dom Italia Sp. z o.o. w organizacji prowadzi przy ul. Koneckiej 52 w Przedborzu punkt zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

7. Zmiany stanu gospodarki odpadami komunalnymi w latach 2009 – 2010.

7.1. Ilość gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych objętych zbiórką odpadów komunalnych (2009 – 2010).

Poniżej w tabeli przedstawiono szczegółowe dane o liczbie gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych objętych zbiórką odpadów.

Tabela 14 Gospodarstwa domowe i podmioty gospodarcze objęte zbiórką odpadów komunalnych

Rok	2009	2010
Nazwa firmy		
Zakład Usług Komunalnych w Przedborzu Spółka z o.o.	966	1030
„Wywóz Nieczystości Stałych i Płynnych” St. Plesiński	826	963
PHU „JUKO” Jerzy Szczukocki	1	1
Zakład Usług Komunalnych „HAK” Stanisław Burczyński	-	0
RAZEM	1792	1993

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez podmioty zajmujące się odbieraniem odpadów komunalnych.

7.2. Ilość zebranych odpadów komunalnych wyłączeniem selektywnej zbiórki odpadów.

Z informacji, jakie otrzymano od przedsiębiorstw zajmujących się odbiorem odpadów komunalnych od z terenu gminy Przedbórz wynika, że ilość wyprodukowanych odpadów systematycznie wzrasta w stosunku do lat poprzednich. Dane liczbowe przedstawiono w tabeli 15.

Tabela 15 Ilość (w Mg) zabranych odpadów z wyłączeniem selektywnej zbiórki odpadów

Rok	2009	2010
Nazwa firmy		
Zakład Usług Komunalnych w Przedborzu Spółka z o.o.	720,00	789,90
„Wywóz Nieczystości Stałych i Płynnych” St. Plesiński	232,00	161,10
PHU „JUKO” Jerzy Szczukocki	5,40	6,00
RAZEM	947,40	957,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez podmioty zajmujące się odbieraniem odpadów komunalnych.

Zebrane zmieszane odpady komunalne przez przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości przekazane zostały celem dalszego zagospodarowania Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Radomsku

7.3. Ilości i rodzaje odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów.

Na terenie gminy Przedbórz w ramach systemu selektywnej zbiórki odpadów zbierane są następujące rodzaje odpadów:

- opakowania z papieru i tektury (kod 15 01 01);
- opakowania z tworzyw sztucznych (kod 15 01 02);
- opakowania ze szkła (kod 15 01 07);
- makulatura i papier (kod 20 01 01);
- stłuczka szklana i szkło (kod 20 01 02);
- tworzywa sztuczne (kod 20 01 39);
- opakowania z metalu;
- odpady ulegające biodegradacji;
- gleba i ziemia, w tym kamienie.

W poniższych tabelach przedstawiono informacje o ilości odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki uzyskane od firm prowadzących działalność w zakresie gospodarki odpadami.

Tabela 16 Ilości (w Mg) i rodzaje odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów – Zakład Usług Komunalnych w Przedborzu Spółka z o. o.

Rok	2009	2010
Rodzaj odpadu		
15 01 01	5,56	9,96
15 01 02	8,76	13,80
15 01 07	37,72	50,58

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Zakład Usług Komunalnych w Przedborzu Spółka z o. o.

Tabela 17 Ilości (w Mg) i rodzaje odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów – „Wywóz Nieczystości Stałych i Płynnych” St. Plesieński

Rok	2009	2010
Rodzaj odpadu		
15 01 01	11,00	13,90
15 01 02	7,60	11,50
15 01 04	5,60	11,50
15 01 07	16,10	58,50
20 02 01	12,80	75,40
20 02 02	19,60	25,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez „Wywóz Nieczystości Stałych i Płynnych” St. Plesieński

Tabela 18 Ilości (w Mg) i rodzaje odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów – PHU „JUKO” Jerzy Szczukocki

Rok	2009	2010
Rodzaj odpadu		
20 01 01	0 38	0,45
15 01 39	0,26	0,30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez PHU „JUKO” Jerzy Szczukocki.

7.4. Odpady powstające w wyniku funkcjonowania oczyszczalni ścieków.

W efekcie pracy oczyszczalni eksploatowanej przez ZWK powstają odpady następujących rodzajów: skratki, ustabilizowany osad ściekowy, zawartość piaskownika.

W poniższej tabeli przedstawiono informacje o powstających, w efekcie pracy miejskiej oczyszczalni ścieków, ilościach odpadów i osadów ściekowych

Tabela 19 Rodzaje i ilości odpadów (w Mg) powstałych w efekcie pracy miejskiej oczyszczalni ścieków w latach 2009 – 2010

L.p.	Rodzaj odpadu	Rok	
		2009	2010
1	skratki (kod 190801)	11,8	14,9
2	ustabilizowany osad ściekowy (kod 190805)	97,0	98,4
3	zawartość piaskownika (kod 190802)	6,55	0,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zakładu Wodno – Kanalizacyjnego w Przedborzu

8. Ocena systemu monitoringu, zestawienie wskaźników realizacji *GPOŚ* i *GPGO*.

System monitoringu realizacji *GPOŚ* i *GPGO* obejmował:

- monitoring środowiska – realizowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim;
- monitoring planu, dotyczący stopnia realizacji działań krótko- i długoterminowych prowadzony przez Burmistrza Miasta Przedborza;
- monitoring społeczny, obejmujący ocenę postaw społecznych wszystkich uczestników systemu – prowadzoną przez Burmistrza Miasta Przedborza.

Za najważniejsze do realizacji w latach 2010 - 2013 w *GPOŚ* uznano zadania przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 20 Zadania do realizacji w latach 2010-2013

Działanie	Zadanie
<i>Uporządkowanie gospodarki ściekowej</i>	Bieżące remonty istniejącej sieci kanalizacyjnej
	Bieżące remonty i modernizacje oczyszczalni ścieków
	Budowa oczyszczalni ścieków w Górach Mokrych
	Budowa oczyszczalni ścieków w Kajetanowie i Nosalewicach
	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej
	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
	Ewidencja zbiorników bezodpływowych
<i>Kontynuacja modernizacji sieci wodociągowej</i>	Bieżące remonty i modernizacja istniejących wodociągów
	Rozbudowa sieci wodociągowej
	Kontynuacja monitoringu przepływu i strat wody
<i>Zmniejszenie strat energii, zwłaszcza w systemach przesyłowych, poprawa parametrów energetycznych budynków oraz podnoszenie sprawności wytwarzania energii</i>	Stosowanie materiałów energooszczędnych w budownictwie
	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
	Modernizacja oświetlenia ulicznego
	Usprawnienie sieci wewnętrznej centralnego ogrzewania budynków
	Wprowadzanie zamkniętych obiegów wody i wodooszczędnych technologii produkcji w przemyśle
	Wdrażanie pozwoleń zintegrowanych i mechanizmu najlepszych dostępnych technologii (BAT)
	Wprowadzanie ocen cyklu życia produktów o wysokim stopniu materiałochłonności
	Wprowadzanie systemów zarządzania środowiskowego poprzez wdrażanie norm ISO, EMAS, programów „Czystej produkcji”, „Odpowiedzialność i troska”
<i>Racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin</i>	Ograniczenie naruszeń dotyczących ochrony środowiska towarzyszących wydobywaniu kopalin poprzez prowadzenie kontroli w zakładach
	Zagospodarowanie i rekultywacja wyrobisk oraz terenów poeksploatacyjnych, najlepiej w kierunku rekreacyjno – wypoczynkowym
<i>Wykorzystanie źródeł energii odnawialnej</i>	Określenie potencjału technicznego i ekonomicznego energii odnawialnej
	Wspieranie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do produkcji i transportu energii wytwarzanej z alternatywnych źródeł
	Budowa urządzeń i instalacji do produkcji i transportu energii ze źródeł alternatywnych (wody, wiatru, słońca, biomasy, biogazu i in.)
	Zastępowanie węgla bardziej ekologicznymi nośnikami energii, w tym w obiektach użyteczności publicznej kotłowni na paliwa przyjazne środowisku
<i>Poprawa stanu wód podziemnych</i>	Bieżąca modernizacja stacji uzdatniania wody

<i>i powierzchniowych</i>	Oczyszczanie cieków wodnych
	Stały monitoring ścieków odprowadzanych do wód
<i>Ochrona przed wylewem wód</i>	Zwiększenie przepustowości koryt, między innymi przez, modernizację kanałów, czyszczenie i udroźnienie koryt rzek
	Bieżące remonty systemu melioracyjnego i p. powodziowego
<i>Bieżąca modernizacja dróg</i>	Budowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych
	Modernizacje dróg i ulic
<i>Wsparcie budowy infrastruktury rowerowej</i>	Stworzenie ciągów rekreacyjnych i szlaku rowerowego
<i>Zwiększenie wykorzystania paliw ekologicznych w przemyśle i gospodarce komunalnej</i>	Zastępowanie węgla bardziej ekologicznymi nośnikami energii, szczególnie w indywidualnych systemach grzewczych
<i>Monitoring hałasu</i>	Wprowadzenie do miejskich planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem z wyznaczeniem obszarów ograniczonego użytkowania wokół głównych dróg , tam gdzie przeznaczony jest ekwiwalentny poziom hałasu w porze nocnej 55dB
	Przeprowadzenie badań poziomów hałasu
<i>Zapobieganie dewastacji i degradacji gleby</i>	Wapnowanie gleb
	Właściwa polityka zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo
	Wspieranie i promowanie rolnictwa ekologicznego
	Wdrażanie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych
<i>Rekultywacja terenów zdegradowanych</i>	Rekultywacja „dzikich wysypisk”
<i>Ochrona zieleni</i>	Prace pielęgnacyjne
	Zachowanie tradycyjnych zadrzewień śródpolnych wraz z występującą florą na terenach wykorzystywanych rolniczo
	Dosadzanie drzew i krzewów
	Bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych
	Lokalizacja zadrzewień zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego
	Opracowanie dokumentacji ekofizjograficznej
<i>Ochrona zasobów leśnych</i>	Zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo
	Tworzenie spójnych kompleksów leśnych
	Zachowanie w stanie nienaruszonym śródleśnych nieużytków
	Zapewnienie lasom właściwego znaczenia w planowaniu przestrzennym, w tym kształtowaniu granicy rolno – leśnej i ochronie krajobrazu
	Stały monitoring obszarów leśnych w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki)
	Racjonalne prowadzenie wycinki

<i>Ochrona i utrzymanie krajobrazu rekreacyjnego</i>	Rozwój prac inwentaryzacyjnych w zakresie oceny stanu i rozpoznania zagrożeń różnorodności biologicznej
	Rozwój sieci szlaków turystycznych i przyrodniczych ścieżek ekologicznych
	Promowanie zachowań zgodnych z zasadami ochrony przyrody i krajobrazu
<i>Edukacja ekologiczna w szkolnictwie</i>	Organizowanie i współorganizowanie konkursów
	Współorganizowanie festynów
	Coroczna akcja sprzątania świata i wywozu odpadów komunalnych
<i>Edukacja ekologiczna dorosłych</i>	Wydawanie materiałów informacyjnych z zakresu stanu i ochrony środowiska
	Szkolenia rolników
<i>Zmniejszenie zagrożenia dla mieszkańców i środowiska z powodu awarii przemysłowych i materiałów niebezpiecznych</i>	Przeprowadzanie szkoleń i ćwiczeń w celu doskonalenia systemu ratowniczo – gaśniczego
	Monitoring obiektów o zwiększonym prawdopodobieństwie występowania awarii
	Szkolenie pracowników zakładów przemysłowych pod kątem właściwych zachowań w razie występowania awarii
<i>Prowadzenie badań pól elektromagnetycznych</i>	Wprowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych
	Lokalizacja nowych urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne na terenach niskokonfliktowych

W celu monitorowania realizacji **GPOŚ**, w tym powyższych zadań przyjęto wskaźniki, określone w tabeli nr 21.

Tabela 21 Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Przedbórz

Lp.	Wskaźnik monitoringu	Jednostka
1.	Jakość wód powierzchniowych, udział wód pozaklasowych	klasa jakości % badanych prób
2.	Jakość wód podziemnych, udział wód bardzo dobrych i dobrych	klasa jakości % badanych prób
3.	Stopień zwodociągowania	%
4.	Stopień skanalizowania	%
5.	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzane do wód powierzchniowych lub do ziemi	dam ³
6.	Stosunek długości sieci kanalizacyjnej do sieci wodociągowej	-
7.	Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca na rok	kg
8.	Udział odpadów komunalnych składowanych na składowiskach	%
9.	Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg

10.	Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg
11.	Liczba punktów monitoringu hałasu, w których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów	-
12.	Wskaźnik lesistości	%
13.	Procentowy udział powierzchni terenów objętych ochroną prawną	%
14.	Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska	zł
15.	Udział energii odnawialnej w całkowitym zużyciu energii pierwotnej	%
16.	Liczba gospodarstw ekologicznych posiadających certyfikat i powierzchnia upraw	-
17.	Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska wg oceny jakościowej	Liczba/opis
18.	Ilość i jakość interwencji (wniosków) zgłaszanych przez mieszkańców	Liczba/opis
19.	Liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno – informacyjnych	Liczba/opis

Za najważniejsze w **GPGO** zadania w ramach założeń krótkookresowych uznano następujące zadania:

1. prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie ograniczenia powstawania odpadów oraz właściwego postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów;
2. opracowanie programu usuwania wyrobów zawierających azbest;
3. kontynuację doposażenia w pojemniki do selektywnego zbierania odpadów mieszkańców gminy oraz wspólnot mieszkaniowych;
4. budowę Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów;
5. likwidację tzw. „dzikich wysypisk”;
6. usuwanie wyrobów zawierających azbest;
7. sporządzanie sprawozdań z realizacji planu gospodarki odpadami.

Za mierniki realizacji celów i zadań założonych w **GPGO** uznano następujące wskaźniki:

Tabela 22 Wskaźniki monitorowania Planu Gospodarki Odpadami

L.P.	WSKAŹNIK	JEDNOSTKA
	A. Wskaźniki stanu gospodarki odpadami i zmiany presji na środowisko	
1.	Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych/1mieszkańca/rok	Mg/M/rok
2.	Ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych/1mieszkańca/rok	Mg/M/rok
3.	Ilość zebranych odpadów komunalnych/1mieszkańca/rok	Mg/M/rok
4.	Stopień pokrycia mieszkańców zorganizowanym odbiorem odpadów	%
5.	Ilość zebranych selektywnie odpadów (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów)	%
6.	Ilość zebranych selektywnie odpadów ulegający biodegradacji (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów)	%
7.	Ilość składowanych odpadów ulegających biodegradacji	%

8.	Ilość zebranych odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych)	%
9.	Udział odpadów z sektora komunalnego unieszkodliwianych przez składowanie	%
10.	Ilość selektywnie zebranych odpadów opakowaniowych ze strumienia odpadów komunalnych (w stosunku do ilości wytworzonych odpadów)	%
11.	Ilość selektywnie zebranych odpadów opakowaniowych z podziałem na poszczególne frakcje	Mg/rok
12.	Ilość wytworzonych osadów ściekowych	Mg. s. m.
13.	Ilość osadów ściekowych unieszkodliwionych przez składowanie	%
14.	Ilość osadów ściekowych wykorzystanych na cele rolnicze	Mg. s. m.
15.	Ilość „dzikich” wysypisk odpadów	szt.
16.	Powierzchnia „dzikich” wysypisk odpadów	ha
17.	Nakłady inwestycyjne na gospodarkę odpadami	zł/rok
B. Wskaźniki świadomości społecznej		
1.	Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz poprawy gospodarki odpadami wg oceny jakościowej	Liczba/opis
2.	Ilość i jakość interwencji (wniosków) zgłaszanych przez mieszkańców (np. dzikie wysypiska śmieci)	Liczba/opis
3.	Liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno - informacyjnej	Liczba/opis

Stopień realizacji zadań i celów określonych w **GPOŚ** i **GPGO** został w znacznej części omówiony w części opisowej opracowania.

W latach 2009 – 2010 szczególny nacisk położono na realizację zadań związanych z gospodarką wodno – ściekową, przede wszystkim rozbudową sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, modernizacją infrastruktury drogowej.

W ramach prowadzonych przez Straż Miejską kontroli poprawie uległ również stan gospodarki odpadami, poprzez wzrastającą liczbę nieruchomości objętych zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych.

W 2010 r. uchwałą Rady Miejskiej w Przedborzu przyjęto, kluczowy dla realizacji działań, mających na celu eliminację azbestu ze środowiska, Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Przedbórz.

Porównując dane z okresu 2009 - 2010 z danymi z poprzednich okresów sprawozdawczych należy stwierdzić, że stan środowiska w gminie Przedbórz ulega systematycznej poprawie.

PODSUMOWANIE

Program Ochrony Środowiska dla gminy Przedbórz wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla gminy Przedbórz stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w Gminie.

Program wspomaga dążenie do uzyskania w Gminie sukcesywnego z roku na rok ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska.

Z realizacji programu ochrony środowiska i planu gospodarki ustawodawca nałożył, na organy wykonawcze gmin, obowiązek wykonania raportu i sprawozdania obejmującego okres dwuletni.

Wobec powyższego sporządzono raport z realizacji ***Programu Ochrony Środowiska dla gminy Przedbórz*** i sprawozdanie z realizacji ***Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Przedbórz***

W poszczególnych częściach opracowania przedstawiono:

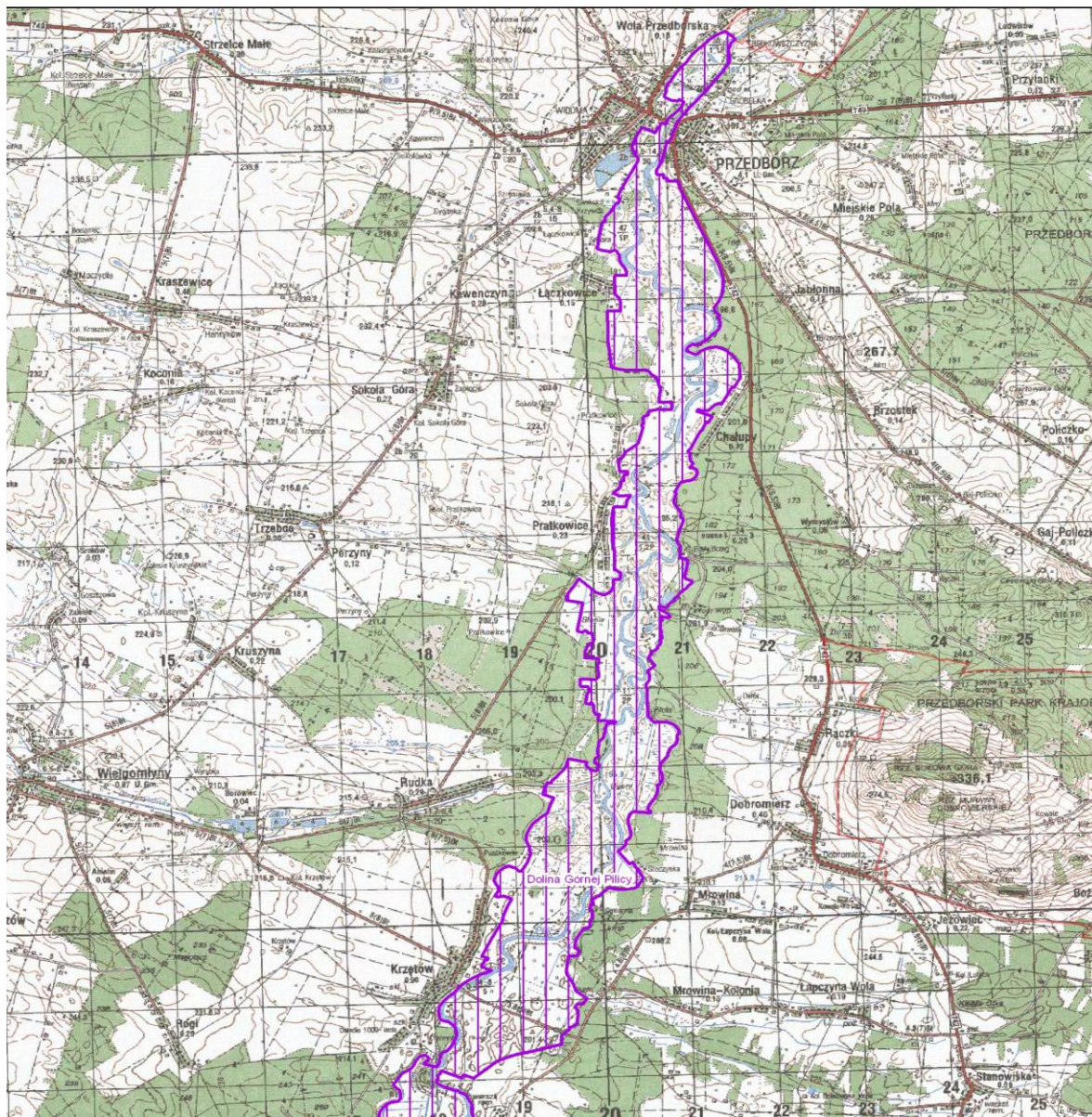
1. ogólne informacje o gminie Przedbórz,
2. informacje o środowisku,
3. zestawienie zadań zrealizowanych w latach 2009 – 2010 służących ochronie środowiska,
4. stan gospodarki odpadami w gminie Przedbórz.

W raportowanym okresie realizowane były w głównej mierze projekty związane z gospodarką wodno – ściekową, przede wszystkim rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, modernizacją infrastruktury drogowej.

Zaleca się aby w kolejnych latach zwrócić uwagę na edukację ekologiczną społeczeństwa, podjąć działania promujące odnawialne źródła energii oraz zmierzające do realizacji głównego celu Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Przedbórz.

ANEKS

SOOS Dolina Górnej Pilicy PLH 260018 (obszar na terenie gminy Przedbórz)

Źródło: natura2000.gdos.gov.pl

ZAŁĄCZNIKI